

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра виконавського мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Музична культурологія

Освітня програма Музичне мистецтво

Спеціальність 025 Музичне мистецтво

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «28» серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Музична культурологія
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	Волошук Юрій Іванович
Контактний телефон викладача	+380997452710
Е-mail викладача	zam_art@ukr.net
Формат дисципліни	лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	–
Консультації	Кожної п'ятниці з 13 до 15 год.
2. Анотація до курсу	
<p>Курс розроблено таким чином, щоб студент засвоїв певні значення та функційність в музично-історичному процесі, його тяглість, спадкоємність на всіх шаблях розвитку; грамотно володів певним масивом артефактів, подій, імен, дат; ознайомився з творчістю композиторів, кращими зразками виконавського фольклоризму, джазової та рок-музики, підвищив свій загальний культурологічний рівень. Тому у курсі представлено як огляд основних концепцій осмислення музичного мистецтва, його взаємозв'язків з літературою та образотворчим мистецтвом, так і процесів, які відбуваються у музичному фольклорі та його похідних жанрах і формах представлення, в масових видах музичної творчості.</p> <p>Дисципліна «Музична культурологія» є завершальною вибірковою дисципліною зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво», яка викладається в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p><u>Метою</u> викладання навчальної дисципліни “Музична культурологія” є всебічне вивчення студентами вищих мистецьких навчальних закладів основних концепцій розвитку музичного мистецтва; розвиток художнього кругозору студентів і їх здатності орієнтуватися в різноманітних стилях і напрямках; вивчення широкого кола питань, пов'язаних із функціонуванням сучасних видів музичної творчості.</p> <p><u>Основними завданнями</u> вивчення дисципліни “Музична культурологія” є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ сприяння в самостійному вивченні студентами вищих мистецьких навчальних закладів історії і теорії музичної культури; ➤ теоретичне пізнання феномену музичної культури; ➤ розвиток художнього кругозору студентів і їх здатності орієнтуватися в різноманітних стилях і напрямках музичного виконавства та композиторської творчості; ➤ володіння проблематикою музичного фольклору у сучасному урбанізованому середовищі; ➤ виявлення взаємозв'язків автентичного виконавства, аматорства та 	

професійної творчості;

- висвітлення проблемних питань організації професійної музичної освіти у контексті входження у європейський культурно-освітній процес.

4. Результати навчання (компетентності)

У результатівивченнядисциплінистудентиповинні:

Знати:

- теоретичні засади курсу музичної культурології;
- сучасний основний понятійний апарат музичної культурології;
- основні структурні елементи курсу музичної культурології;
- методологію вивчення музичної культурології.

Вміти:

- розкрити суть предмету та методів, які застосовуються в музичній культурології;
- пояснити суть основних функцій предмету та принципів аналізу;
- застосувати методологічні засади аналізу явищ музичної культури у повсякденній практиці;
- прогнозувати, проектувати і регулювати актуальні музично-культурні процеси, що відбуваються в сучасній соціальній практиці;
- розробити основні напрями діяльності культурних інститутів в галузі музичного мистецтва.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні / семінарські	10
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VIII	Музичне мистецтво	IV	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завданн я, год.	Вага оцінки	Термін виконанн я
------------	------------------	------------	--------------------	----------------	-------------------------

VIII семестр Змістовий модуль 1

Предмет та проблематика музичної культурології. Основні завдання курсу. Огляд наукової літератури.	Лекція	1, 2, 6, 16	2		лютий
--	--------	-------------	---	--	-------

Музика як вид мистецтва. Математичні та космологічні концепції музики. Концепція музичного етосу. Теорія афектів. Проблеми осмислення музики ХХ століття.	Лекція	2, 3, 5, 9, 10	2		лютий
Взаємозв'язок музики та літератури. Вплив музики на образотворче мистецтво. Темати та засоби художнього вираження образотворчого мистецтва та їх втілення в композиторській творчості.	Семинар	1, 7, 16	2	макс. 100 б.	лютий
Поняття історико-типологічного ряду. Візантійська спадщина та витокистильового розвитку. Лінійна основа художнього матеріалу. Взаємна адаптація фольклорних та культових традицій.	Лекція	1, 2, 3, 5, 9, 10, 16	2		березень
Особливості українського бароко. Неостойцизм – ідейне джерело українського бароко. Бароко та фольклор. Ланки барокової спадкоємності: сентименталізм та романтизм.	Лекція	3, 5, 6, 7, 9, 16	2		березень
Перші ренесансні прояви в музичному побуті. Еволюція канту.	Семинар	5, 6, 9, 10, 11	2	макс. 100 б.	березень
Романтизм та реалізм: спадкоємний зв'язок з музикою долисенківського періоду. Джерела формування лисенківської школи. Типи етнофольклорної орієнтованості національного стилю композитора. Типові риси, ознаки і властивості національно-стильових традицій української композиторської ш	Лекція	9, 10, 16	2		квітень

коли.					
VIII семестр Змістовий модуль 2					
Актуальні проблеми фольклору. Техніцистська цивілізація і фольклор.	Лекція	7, 12, 13, 14, 16	2		квітень
Народно-професійні зв'язки та тенденції розвитку фольклорних форм творчості.	Семинар	7, 12, 13, 14, 16	2	макс. 100 б.	квітень
Фольклоризм як явище професійної академічної творчості.	Лекція	7, 12, 13, 14, 16	2		травень
Фольклоризм у народно-професійній та популярній музиці.	Лекція	7, 12, 13, 14, 16	2		травень
Соціокультурні особливості масової художньої творчості.	Семинар	15, 16	2	макс. 100 б.	травень
Джаз як явище світової музичної культури XX – початку XXI століття.	Лекція	15, 16	2		травень
Рок-музика як світове соціокультурне явище.	Лекція	15, 16	2		червень
Музична освіта в системі української музичної культури	Семинар	4, 16	2	макс. 100 б.	червень
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	VIII семестр Змістовий модуль 1 – 50 балів Змістовий модуль 2 – 50 балів Підсумкова залікова оцінка – 100 балів				
Умови допуску до підсумкового контролю	До складання іспиту допускаються студенти, які за результатами двох змістових модулів набрали не менше як 50 балів.				
7. Політика курсу					
<p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>При виставленні підсумкової оцінки з предмету враховуються бали, набрані на поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування</p>					

мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

8. Рекомендована література

1. Античная художественная культура. С.Петербург, 1994. 146 с.
2. Введение в теорию художественной культуры. С.Петербург, 1993. 128 с.
3. Герасимова-Персидська Н. Специфіка національного бароко в українській музиці // Українське бароко та європейський контекст. К., 1991. С. 75-83.
4. Ільченко О., Сверлюк Я. Методологічні проблеми професійної музичної освіти. К., 2004. 198 с.
5. Козаренко О. Національна музична мова в дискурсі постмодернізму // Феномен української національної музичної мови. Львів, Вид. НТШ, 2011. С. 218-254.
6. Кравець М.С., Семашко О.М., Піча В.М. Культурологія: Навчальний посібник. Львів, 2003. 166 с.
7. Лосев А.Ф. Філософія. Мифологія. Культура. М., 1991. 202 с.
8. Людина і культура в умовах глобалізації: Зб. наук. статей. К., 2003. 212 с.
9. Ляшенко І. Національні традиції в музиці як історичний процес. К., 1973. 182 с.
10. Ляшенко І. Романтичні та реалістичні чинники української композиторської школи на завершальному етапі формування // Українська художня культура: Навчальний посібник. К., 1996. С. 61-70.
11. Павлишин С. Музика двадцятого століття: Навчальний посібник. Львів: БаК, 2005. 232 с.
12. Станкович-Спольська Р. Неофольклоризм в опері ХХ століття і “Цвіт папороті” Є. Станковича // Музика у просторі культури. Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського. Вип. 33. К.: НМАУ, 2004. С. 254-263.
13. Станкович-Спольська Р. Фольклорні джерела “Цвіту папороті” Є. Станковича // Київське музикознавство. Вип. 11. К.: КДВМУ, 2004. С. 123-131.
14. Станкович-Спольська Р. Фольк-опера Є. Станковича “Цвіт папороті” як факт національної історії // Київське музикознавство. Вип. 8. К.: КДВМУ, 2002. С. 180-188.
15. Сюта Б. Кіч у стильових параметрах українського музичного постмодернізму // Записки НТШ. Праці музикознавчої комісії. Т. ССXLVII. Львів.: 2004. С. 138-153.
16. Українська художня культура. К.: Либідь, 1996. 225 с.

Викладач _____ /Волощук Ю.І./